

EğitimİŞ

Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası
GENEL MERKEZİ

Sayı: 00/04/ 717

27.07.2023

Konu: Yurt Dışında Görevlendirilecek Öğretmenleri Seçme Sınavı Hk.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA **ANKARA**

Türk kültürünün yurt dışında tanıtılması, yayılması ve korunması, yurt dışındaki vatandaşlarımız ve soydaşlarımızın kültürel bağlarının korunması, güçlendirilmesi ve dinî konularda aydınlatılması ile Türk dilinin öğretilmesi amacıyla öğretim üyesi, öğretim görevlisi, okutman, öğretmen ve din görevlisi olarak yurt dışında görevlendirilecek personelin unvanı, sayısı, nitelikleri, seçimleri, görev yerleri ve süreleri, izinleri, yurt dışındaki görevlerinin sona erdirilmesi ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller, 03 Temmuz 2003 tarih ve 25157 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 5/6/2003 tarih ve 2003/5753 sayılı "Bakanlıklar arası Ortak Kültür Komisyonun Çalışma Esas ve Usulleri ile Bu Komisyon Tarafından Yurt Dışında Görevlendirilecek Personelin Nitelikleri ile Hak ve Yükümlülüklerinin Belirlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı" yla düzenlenmektedir.

Bu düzenleme çerçevesinde yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin belirlenmesi, Bakanlığınız Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Yurt Dışında Görevlendirilecek Öğretmenleri Seçme Sınavı Kılavuzu çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Bu kılavuz, sınava başvuru koşullarını, sınavın açıklanması ve değerlendirilmesi aşamalarını içermektedir.

Söz konusu kılavuz, "Başvuru şartları" başlıklı 2.1. maddesinin E. Bendinde "Görevini yapmasına engel olabilecek vücut ve akıl hastalığı veya vücut sakatlığı ile engeli bulunmamak ve bulaşıcı hastalığı bulunmamak", G. Bendinde ise "Yurtdışında görevlendirilmesine bir engeli bulunmamak" şeklinde bir başvuru şartı getirmektedir. Bu şartın getirilmesi, engelli öğretmenlerin, yurt dışında görevlendirilmelerini sağlayacak sınava katılabilirler bile yurt dışında görevlendirilememelerine ve dolayısıyla yurt dışında görevlendirilecek öğretmenler için öngörülmuş hiçbir haktan yararlanamamalarına neden olmaktadır.

Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme; siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı, "engelliliğe dayalı ayrımcılık" olarak tanımlamaktadır.

5378 Sayılı Engelliler Hakkında kanun ise engelliliğe dayalı ayrımcılık temeline dayanan ve engellinin hak ve özgürlüklerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını engelleyen, kısıtlayan veya zorlaştıran her türlü farklı uygulamayı, doğrudan ayrımcılık olarak tanımlamıştır.

Kılavuzda öngörülen bu şart, engelli öğretmenlerin çalışma haklarının diğer bireylerle eşit şartlarda kullanılmasına engel olmakta ve tam da bu nedenle engelliliğe dayalı ve doğrudan bir ayrımcılığa neden olmaktadır.

Aynı zamanda Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme, taraf devletlere, engelli bireylerin çalışma haklarının yaşama geçmesini sağlamak için yasama çalışmalarını da içeren uygun tüm tedbirleri alma yükümlülüğü getirmiş, bu bağlamda istihdama ilişkin her hususta engelliliğe dayalı ayrımcılığın yasaklandığını bildirmiştir.

5378 Sayılı Engelliler Hakkında Kanun da çalışma hakkına ilişkin, benzer biçimde, engelli bireylere engel durumlarından dolayı farklı uygulamada bulunulamayacağını düzenlemiştir.

Tüm bu düzenlemeler ışığında kılavuzda öngörülen “Engelinin bulunmaması” şartı; T.C. Anayasası’nın 10. Maddesinde yer alan ayrımcılık yasağına ilişkin düzenlemeye ve Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme’nin dayandığı ayrımcılık yapılmaması ilkesine aykırıdır.

Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme’nin var oluş nedenine ve T.C. Anayasası’nın insan onuruna yaraşır ve tüm bireylere herhangi bir nedenle ayırım gözetmeksizin her alanda eşit fırsatların tanınması prensibine aykırı olan bu düzenleme, insan haklarının gelişim sürecinde gelinen noktayla da örtüşmemektedir.

Devletler bu kılavuz ve benzeri düzenlemelerin aksine, Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme gereğince, tüm bireylerin, çalışma yaşamına eşit şekilde erişebilmeleri için gerekli düzenlemeleri sağlamakla yükümlüdür.

Bu kapsamda, engellilerin Yurt Dışında Görevlendirilecek Öğretmenleri Seçme Sınavı’na katıldıktan sonra sağlanan haklardan yararlanabilmelerine dair hukuki düzenlemenin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Söz konusu kılavuz, doğrudan ayrımcılık oluşturduğundan başvuru şartlarında yer alan engelli olmama şartının kılavuzda yer almaması sınavın gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesi aşamaları için gerekli düzenlemelerin de sağlanmış olması şartıyla bu ayrımcılığı ortadan kaldıracaktır.

Açıkladığımız nedenlerle ve yukarıda sunduğumuz dayanaklarla engelli öğretmenlerin de diğer öğretmenler gibi yurt dışında görevlendirilmeleri için, gerekli tüm düzenlemelerin yapılmasını ve engelli öğretmenlerin mağduriyetlerinin giderilmesini talep ederiz.

Kadem ÖZBAY
Genel BAŞKAN